

# **Místní národní výbor Lomy**

**1960**

## **Inventář**

Číslo EL NAD: 519  
Evidenční číslo pomůcky: 317

## Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	7
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	8
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	9
Inventární seznam.....	10

# Úvod

## I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru je Místní správní komise Lomy a Místní národní výbor Lomy, vyvíjející svou činnost od 8. listopadu 1945 do 30. června 1960. Obec spadala v letech 1945 – 1949 pod politický okres Planá u Mar. Lázní, který byl však k 31. lednu 1949 zrušen podle vládního nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích a obec Lomy se stala v letech 1949 – 1960 součástí okresu Stříbro. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Lomy.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

K ustavení Místní správní komise v Lomech došlo na schůzi konané dne 3. listopadu 1945 za účasti devíti občanů. Předsedou MSK byl navržen Jan Novák a členy František Gál, Josef Žíla, Václav Kašpar a František Pechlát (všichni členové KSČ). Okresní správní komise v Plané u Mar. Lázní jmenovala Místní správní komisi v Lomech dne 8. listopadu 1945. Předsedou MSK byl jmenován Jan Novák, který však již v lednu 1946 žádal o zproštění z funkce z důvodu napadání a vyhrožování. Na občanské schůzi konané dne 24. ledna 1946 navrhl volbu nového místního národního výboru. Navrženi byli: předseda František Pechlát, místopředseda František Blažek, pokladník Josef Papež, zapisovatel Václav Kovář, zásobovací referent Jan Novák a další členové: Karel Kabourek, Václav Kašpar, J. Rezek, Václav Panoš, Ladislav Vokroj, František Chmelař, Ladislav Kroupa, Josef Kašpar, Bohumil Chmelař, Matěj Vavruška, Josef Bártík a František Gál. Okresní správní komise ale navržený MNV neschválila a dne 9. února 1946 jmenovala nového předsedu MSK Františka Pechláta.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., přeměněna na místní národní výbor. V Lomech se voleb zúčastnilo 53 oprávněných voličů, takže v obci byl

ustanoven místní národní výbor.

Na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění došlo k přeměně MSK na MNV. Členy MNV byli 25. června 1946 zvoleni: Václav Panoš, František Chmelař, Jan Novák, Vojtěch Maleč, František Gál, Václav Kašpar, Josef Žíla, Josef Bartík a Ladislav Vokroj. Předsedou MNV byl zvolen Jan Novák, místopředsedou Václav Panoš, zemědělským referentem František Chmelař, zásobovacím referentem a zároveň pokladníkem Vojtěch Maleč. Člen MNV Václav Kašpar se v dubnu 1949 odstěhoval z obce a novým členem byl jmenován ONV ve Stříbře dne 28. dubna 1949 Oldřich Haša. Zároveň byli navrženi dva náhradníci do MNV – Josef Kašpar a Bohumil Chmelař.

Reorganizace MNV v Lomech proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, na návrh MAV NF. ONV ve Stříbře dne 21. května 1950 jmenoval 12 navržených členů MNV – Jan Novák, Karel Kabourek, Matěj Vavruška, Ladislav Vokroj, Antonín Tábor, Václav Panoš, Josef Žíla, František Blažek, Václav Pechlát, Josef Bártík, Božena Chmelařová a Antonie Panošová. Na ustavující schůzi dne 31. května 1950 byl předsedou MNV opět zvolen Jan Novák, místopředsedou Karel Kabourek a členy rady Ladislav Vokroj, Václav Pechlát a Matěj Vavruška. Jaké funkce zastávali ostatní členové MNV nelze z dostupných písemností zjistit. I když KNV v Plzni na návrh ONV ve Stříbře snížil výměrem ze dne 27. června 1950 počet členů MNV a rady (podle § 19 a 20 vládního nařízení č. 14/1950 Sb.) na 9, resp. 3, z důvodů malého počtu obyvatel (97), přesto zřejmě fungovalo v Lomech MNV dvanáctičlenné. Předseda MNV Jan Novák ve funkci působil pouze do 26. prosince 1950, poté rezignoval a novým předsedou byl zvolen dosavadní člen rady MNV Ladislav Vokroj.

V roce 1952 jako tajemník MNV v Lomech působil František Melichar, kterého ještě téhož roku vystřídal Alois Červenka. Ze zápisu ze schůze rady MNV ze dne 12. června 1952 vyplývá, že byl v obci ustanoven též výbor žen při MNV. Předsedkyní byla zvolena Božena Chmelařová a členkami Alžběta Vavrušková, Antonie Panošová a Anna Malečová. K nové reorganizaci MNV došlo 1. března 1953, při které byl zvolen předsedou Karel Kabourek, místopředsedou a zemědělským referentem Jan Novák, finančním referentem Matěj Vavruška, zásobovací referentkou Antonie Panošová, kulturně-sociálním referentem Josef Žíla a zapisovatelem Václav Pechlát (ostatními členy byli zvoleni Josef Kašpar, František Blažek a Božena Chmelařová).

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci. Zda se organizace národního výboru v Lomech členila výše uvádným způsobem nelze přesně zjistit vzhledem k absenci relevantních archiválií.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka,

popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954.

Ze zápisu o hlasování a sčítání hlasů bylo v těchto volbách zvoleno 8 kandidátů a 1 kandidát neobdržel nadpoloviční většinu hlasů, tudíž se konaly doplňující volby do MNV dne 30. května 1954. V těchto volbách byli zvoleni: Bohumil Chmelař, Ladislav Vokroj, Karel Kabourek, Jan Novák, František Blažek, Václav Pechlát, Matěj Vavruška, Antonín Tábor a Bedřich Dubový. Předsedou se stal Ladislav Vokroj, tajemníkem Václav Pechlát, pokladní a účetní službu vedl Matěj Vavruška. Funkce dalších členů MNV a volbu jednotlivých komisí nelze zjistit. Vzhledem k absenci písemností lze alespoň některé informace o činnosti MNV získat ze zápisů revizních zpráv prováděných ONV ve Stříbře. Z těchto zpráv vyplývá, že činnost MNV a stálých komisí byla zcela nedostačující, funkcionáři neplnili svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení.

Dne 10. dubna 1955 se konaly doplňující volby do MNV za Karla Kabourka a Bedřicha Dubovýho, kteří se z obce odstěhovali. Novými členy MNV byli zvoleni – Václav Panoš a Jakub Kuzmín. Po zvolení Jakuba Kuzmína došlo rovněž k výměně na postu předsedy MNV a nejspíše v listopadu 1955 již byl novým předsedou MNV Lomy Jakub Kuzmín.

Po volbách v květnu 1957 byl na ustavující schůzi dne 27. května 1957 předsedou MNV zvolen s účinností od 1. června 1957 Josef Žíla a tajemníkem Václav Panoš. Pokladní a účetní službu vedl i nadále Matěj Vavruška. Ostatní členy MNV se bohužel nepodařilo zjistit. Předseda MNV Josef Žíla ve funkci setrval až do sloučení obce v roce 1960.

Ze zprávy o činnosti MNV v Lomech provedené kontrolním odborem rady ONV ve Stříbře v říjnu 1959 vyplývá, že v MNV působilo devět členů: Josef Žíla, Václav Panoš, Matěj Vavruška, Ladislav Vokroj, Václav Pechlát, Bohumil Chmelař, Jakub Kuzmín, Eichler a Antonín Tábor.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., k reorganizaci územního členění státu. Do nově reorganizovaného okresu Tachov byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro, ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Obec Lomy se stala od 1. července 1960 součástí okresu Tachov. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl na kraj Západočeský.

K zániku MNV v Lomech došlo sloučením obce Lomy s obcí Kokašice s účinností od 1. července 1960. Sloučením těchto obcí se vytvořila jedna obec s názvem Kokašice. Toto sloučení však nebylo definitivní. Při dalších územních změnách v okrese Tachov se s účinností od 1. ledna 1980 obec Kokašice s částí obce Lomy sloučila s obcí Konstantinovy Lázně, pro kterou byl stanoven název Konstantinovy Lázně.

## Předsedové MSK a MNV v Lomech v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Jan Novák	8. 11. 1945	únor 1946 (MSK)
František Pechlát	9. 2. 1946	červen 1946 (MSK)
Jan Novák	25. června 1946	26. 12. 1950 (MNV)
Ladislav Vokroj	26. 12. 1950	únor 1953
Karel Kabourek	1. 3. 1953	květen 1954
Ladislav Vokroj	1. 6. 1954	1955
Jakub Kuzmín	1955	květen 1957
Josef Žíla	1. 6. 1957	30. 6. 1960

## II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Dokumenty MNV byly ukládány v úřadovně MNV. Ta byla, nejpozději v roce 1957 umístěna ve školní budově (viz zpráva o výsledku revize finančního hospodaření ze dne 5. ledna 1957). U MNV v Lomech byla vykonána pouze jediná archivní odborná prohlídka a to 11. listopadu 1953. Při této prohlídce bylo zjištěno, že se na MNV nachází kniha protokolů ze schůzí rady a pléna vedená od 18. dubna 1951, jednací protokol o došlých spisech z roku 1950, spisy z let 1945 – 1952. Pro trvalou archivní úschovu ponechali zástupci ONV Stříbro u MNV výše zmíněný jednací protokol, obecní rozpočty pro roky 1946 - 1948 a ještě nezničenou část spisovny z období německé samosprávy (protokoly z let 1900 – 1931, pozemnostní archy a deníky výdajů z let 1942 – 1943). Celkem bylo při této prohlídce vyřazeno cca 60 kg starého papíru, mezi ním i většina spisovny z let 1945 – 1952. Písemnosti ponechané pro archivní úschovu však nebyly nikdy archivu předány. V roce 1957 žádala okresní archivářka o předání výše uvedených písemností, leč bezúspěšně. Až do zrušení MNV v roce 1960 k žádnému předání nedošlo a písemnosti byly zřejmě již v této době zničeny nebo odděleny od spisovny MNV. V roce 1960 byly zbytky písemností MNV Lomy předány nástupnickému MNV Kokašice. Při jeho rušení, resp. integraci Kokašic do Konstantinových Lázní v roce 1980 byla archivu předána „troska spisovny“ MNV Lomy (21. července 1978 č. přírůstkem 279). Na základě tohoto předání byl vyhotoven EL JAF obsahující pokladní knihu z roku 1961 a peněžní deník z roku 1960. Při generální inventuře provedené v roce 2001 byly do archivního souboru přiřazena ještě v archivu dochovaná razítka MNV Lomy.

## III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl archivní soubor MNV Lomy tvořen 2 úředními knihami a 7 razítky z let 1945 – 1961. Při inventarizaci archivního souboru byly prověřeny archiválie nástupnického MNV Kokašice, kde nebyly nalezeny žádné písemnosti týkající se MNV v Lomech.

S ohledem na fakt, že archivní soubor MNV Lomy obsahoval pouze archiválie s mizivou výpovědní hodnotou, které by měly být součástí vnitřní skartace, byla Ministerstvu vnitra ČR, odboru archivní správy a spisové služby zaslána Žádost o rozhodnutí ve věci vynětí archivního souboru z evidence NAD v důsledku přehodnocení významu jeho archiválií čj. SOAP/090-0075/2008. Vzhledem k tomu, že žádost byla posouzena záporně, bylo rozhodnuto přistoupit k inventarizaci fondu a provedení vnitřní skartace.

V archivním souboru MNV Lomy byla provedena vnitřní skartace (Protokol o vyřazení dokumentů ve vnitřní skartaci č. j.: SOAP/090-0053/2008-40.02 z 23. 01. 2008 a schválený č. j.: SOAP/008-1481-1483/2008.ze dne.21. 8. 2008), při níž bylo vyřazeno 7 razítek z let [1946 – 1960] (viz otisky). Pokladní kniha z let 1961 – 1962 byla identifikována jako pokladní kniha ZDŠ, ale pro svou mizivou výpovědní hodnotu byla rovněž zařazena do vnitřní skartace o celkové metráži 0,13 bm.

Po vnitřní skartaci je archivní soubor v současnosti tvořen 1 úřední knihou z roku 1960.

Archivní soubor byl uspořádán podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007.

Fyzický stav úřední knihy je dobrý.

Dochovaná archiválie je II. kategorie.

Jazykem archivního souboru je čeština.

#### **IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru**

Vzhledem k zanedbatelnému rozsahu fondu MNV Lomy lze poměrně těžko hovořit o konkrétní využitelnosti dochovaných písemností. Při práci s archiválií uloženou v archivním souboru MNV Lomy je třeba postupovat v součinnosti s dalšími archivními prameny, vztahujícími se k dané lokalitě (např. ONV Stříbro a ONV Tachov), popř. s regionální literaturou.

#### **V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky**

Archivní soubor MNV Lomy uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v dubnu 2008 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 29. září 2008

Jana Zímová

## **Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury**

Jan Janák-Zdeňka Hledíková-Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 29 Seznamy členů MSK (MNV) 1945 – 1947, obce B – Z

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 30 Seznamy členů MSK (MNV) 1945 – 1949

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 31 Evidence MNV 1946 – 1953, obce B – M

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 206, sign. I/21, kart. č. 35 Obecní věci 1945 – 1948, obce L – S

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 287 Reorganizace MNV 1950 – 1952, L – P

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce L (1957 – 1958)

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV 1954

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 519 Volby – zápisy o sčítání hlasů 1954 – 1957

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 520 Doplnovací volby – jednotlivých MNV 1954 – 1956

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Stříbro inv. č. 436, sign. 102, kart. č. 325 Zápisy ze schůzí MNV 1953 – 1954

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce K – L (1958 – 1961)

Úřední list republiky Československé – ročník 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

## **Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk**

bm – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

ČR – Česká republika

EL – evidenční list

EL NAD – evidenční list národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

JAF – jednotný archivní fond

kart. – karton

KNV – krajský národní výbor

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NV – národní výbor

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

Sb. – sbírky

sign. – signatura

ZDŠ – základní devítiletá škola

## **Inventární seznam**

---

**Úřad národního výboru****I. Úřední knihy****Účetní knihy**

1 Deník

1960

K 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Lomy
Značka archivního souboru:	MNV Lomy
Časový rozsah:	1960
Počet evidenčních jednotek:	1 úřední kniha
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah bm:	0,02
Stav ke dni:	29. září 2008
Archivní soubor zpracovala:	Jana Zímová
Pomůcku sestavila:	Jana Zímová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl